

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

P-1837

[Total No. of Pages : 4

[6032]-619

T.Y. B.Com.

BANKING AND FINANCE - III

**366(b) : Banking Law and Practices in India
(2019 Pattern) (Semester - VI)**

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) A) Fill in the blanks (any 5) :

[5]

- i) The receiving of unsolicited bulk email is known as _____.
a) Virus b) Spoofing
c) Spam d) Worms
- ii) _____ can file a criminal case against the drawer of a dishonoured cheque.
a) The payee b) The holder in due course
c) Both of the above d) The paying banker
- iii) A collecting banker is given protection only with the collects _____.
a) A crossed cheque b) An order cheque
c) An bearer cheque d) An mutilated cheque
- iv) The number has a statutory obligation to _____.
a) Honour customs cheque
b) Exercise lien
c) Maintain secrecy of his customers account
d) Honour customers bill
- v) Secured loan is one in which you get loan against an _____ you possess.
a) Liability b) Debt
c) Asset d) Income
- vi) _____ is defined as a crime in which computer is the medium of crime .
a) Computer crime b) cyber crime
c) Internet crime d) Digital crime

P.T.O.

B) Match the following :

[5]

i) Cyber crime	a) 2000
ii) Information technology act	b) Collection of cheques
iii) Collecting Bank	c) Email spoofing
iv) Types of Bank customer	d) One time settlement of dues
v) Non legal measures	e) Partnership firm & companies

Q2) Write a short note (any 2) :

[10]

- a) Reasons of cyber crime in banking
- b) Collecting bankers duties
- c) Garnishee order
- d) Legal measures of recovery.

Q3) a) Explain relationship between banker and customer.

[8]

- b) Explain types of cyber crime in Banking.

[7]

Q4) a) Explain precautions to be taken while doing payment of cheques.

[8]

- b) Explain modes creating charges.

[7]

[6032]-619

T.Y. B.Com.

BANKING AND FINANCE - III

366(b) : Banking Law and Practices in India
(2019 Pattern) (Semester - VI)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 50]

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) अ) रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही पाच) [5]

- i) अवांछित मोठ्या प्रमाणात प्राप्त झालेले ई-मेल हे म्हणून ओळखले जाते
 - अ) वायरस
 - ब) स्प्रिंग
 - क) स्पॅम
 - ड) वर्स्ट
- ii) अनादर केलेला चेक काढणाऱ्यावर फौजदारी खटला दाखल करू शकतो.
 - अ) आदाता
 - ब) योग्य धारक
 - क) वरील दोन्ही
 - ड) प्रदायी बँक
- iii) वसुली बँकेला तेव्हाच संरक्षण दिले जाते जेव्हा ती गोळा करतो.
 - अ) रेखांकित धनादेश
 - ब) आदेश धनादेश
 - क) वाहक धनादेश
 - ड) बहुभागी धनादेश
- iv) बँकेला करण्याचे वैधानिक बंधन आहे.
 - अ) ग्राहकांच्या धनादेशाचा सन्मान
 - ब) धारणाधिकाराचा सराव
 - क) ग्राहकांच्या खात्यांची गुप्तता राखणे
 - ड) ग्राहकांच्या बिलांचा सन्मान करणे
- v) सुरक्षित कर्ज हे असे कर्ज आहे की ज्यामध्ये तुम्हाला तुमच्या मालकीचे कर्ज मिळते.
 - अ) दायित्व
 - ब) कर्ज
 - क) मालमत्ता
 - ड) उत्पन्न
- vi) व्याख्या ज्यामध्ये संगणक हे गुन्ह्याचे माध्यम आहे.
 - अ) संगणक गुन्हे
 - ब) सायबर गुन्हे
 - क) इंटरनेट गुन्हे
 - ड) डिजिटल गुन्हे

ब) जोड्या जुळवा. [5]

i) सायबर क्राईम	अ) 2000
ii) माहिती तंत्रज्ञान कायदा	ब) धनादेश गोला करणे
iii) वसुली बँक	क) ई-मेल-स्प्रिंग
iv) बँक ग्राहकांचे प्रकार	ड) एक रक्कमी परतफेड योजना
v) बिगर कायदेशीर उपाय योजना	इ) भागीदारी फर्म आणि कंपनी

प्रश्न 2) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]

- अ) बँक व्यवसाय क्षेत्रातील सायबर गुन्ह्यांची कारणे.
- ब) वसुली बँकेची कर्तव्य
- क) कर्जमुक्तीचा आदेश
- ड) वसुलीचे कायदेशीर उपाय

प्रश्न 3) अ) बँक व ग्राहक यातील नातेसंबंध स्पष्ट करा. [8]

ब) बँक व्यवसाय क्षेत्रातील सायबर गुन्ह्यांचे प्रकार स्पष्ट करा. [7]

प्रश्न 4) अ) ग्राहकाच्या धनादेशाची रक्कम अदा करताना घ्यावयाची काळजी सविस्तर स्पष्ट करा. [8]

ब) कर्जभार निर्माण करण्याच्या पद्धती स्पष्ट करा. [7]

○○○○